

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๒๑/๒๕๕๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เกี่ยวกับการคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน

ผู้อุทธรณ์ : นายจักรกฤษณ์ [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายจักรกฤษณ์ [REDACTED] ผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงหัวหน้ากลุ่มงานปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน กรณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคำสั่งที่ ๑๓๕๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านดังกล่าว

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อย ๐๐๑๗๑/๒๐๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะทำให้การป้องกัน การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/ระเบียบว่าด้วยการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เลื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม รวมทั้งการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ได้แก่ ผู้ร้องคัดค้านหรือพยาน ฯลฯ อันเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๒๑/๒๕๕๒

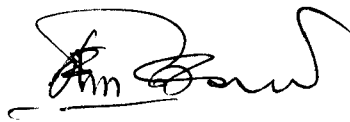
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน ต่อมาเมื่อผู้ร้องเรียนคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าว อำเภอบางปะอินได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนฯ มีความเห็นว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ น่าเชื่อว่าเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม กล่าวคือ มีการให้เงินกับผู้มีสิทธิลงคะแนนเพื่อจูงใจให้เลือกผู้สมัครบางรายเป็นผู้ใหญ่บ้านเพื่อหวังผลในการเลือก อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘ (๑) ก และข้อ ๘๘ อำเภอบางปะอินได้รายงานผลการสอบสวนต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเสนอให้ออกคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มีคำสั่งที่ ๑๓๕๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่ง ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านทั้งหมด เพื่อแก้ข้อกล่าวหาและประกอบการใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากตำแหน่งต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า การสอบสวนเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอินนั้น ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น โดยจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากตำแหน่งแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนดังกล่าว จึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อพิจารณาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่เห็นว่า การเปิดเผยจะทำให้ผู้ขอทราบถึงแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารซึ่งอาจทำให้การดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือความปลอดภัยของผู้ร้องคัดค้านหรือพยานได้นั้น ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครเข้าการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านและผู้ถูกร้องคัดค้าน จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในกระบวนการสอบสวนเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานของรัฐ เมื่อพิจารณาโดยคำนึงถึงการปฏิบัติ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๒๑/๒๕๕๒

หน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว ย่อมมีเหตุอันสมควรที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นแก่ผู้อุทธรณ์ ทั้งนี้ หากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเห็นว่าการเปิดเผยชื่อผู้ร้องคัดค้านหรือพยานอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็อาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่อาจทำให้ทราบถึงตัวบุคคลนั้นได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้ใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่อาจทำให้ทราบถึงตัวผู้ร้องคัดค้านหรือพยานได้ตามที่เห็นสมควร

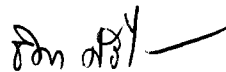
หัวหน้าคณะที่ ๒

(ศาสตราจารย์ คักดี สอนองชาติ)

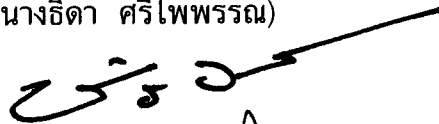
กรรมการ

(พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย)

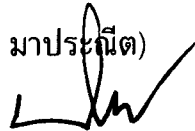
กรรมการ

(นางธิดา ศรีไพพรรณ)

กรรมการ

(นายชัยรัตน์ มาประณีต)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประजनปัจจนิก)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายพูลประโยชน์ ชัยเกียรติ)